

Kulturdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Remiss - Betänkandet Nästa steg? - Förslag för en stärkt minoritetspolitik (SOU 2017:60)

Umeå kommun har sedan anslutningen till det samiska förvaltningsområdet 2010 och det finska förvaltningsområdet 2011 arbetat aktivt för och tillsammans med de nationella minoriteterna och minoritetsspråken i kommunen och har identifierat många av de brister och behov som nämns i utredningen.

4.2.2 En stärkt medvetenhet om minoritetspolitiken

Umeå kommun ställer sig bakom förslaget att kommuner och landsting ska vara skyldiga att anta dokumenterade mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet. Det krävs för att minoritetsarbetet ska få ett långsiktigt och faktiskt genomslag.

4.4.1 Hur statsbidraget får användas

Umeå kommun stödjer förslaget om att statsbidraget fortsättningsvis bör användas till merkostnader, som främst rör förskola och äldreomsorg, samt till åtgärder för att stödja användningen av finska, meänkieli och samiska. Kommunen delar också utredningens slutsats att statsbidraget borde användas utifrån lokala prioriteringar och i nära dialog med företrädare för de nationella minoriteterna.

4.4.2 Om överföring av medel till nästföljande år m.m.

Umeå kommun stödjer utredningens förslag om att pröva möjligheten att införa ett sökbart projektstöd för kommuner som vill genomföra större projekt som sträcker sig över flera år.

4.4.3 Tilläggsbelopp när en kommun ingår i förvaltningsområde för alla tre språk

Umeå kommun ställer sig inte bakom utredningens slutsats att det inte är nödvändigt att införa något tilläggsbelopp till kommuner som ingår i tre förvaltningsområden.

I kapitel 13.2.1 Den kommunala självstyrelsen och finansieringsprincipen redogör utredningen för finansieringsprincipen, som innebär att regeringen ska tillskjuta medel då kommuner och landsting får nya uppgifter. Umeå kommun anser att behoven som uppstår vid anslutningen till ett tredje förvaltningsområde är mycket större än vad det befintliga statsbidraget kan täcka. Det behövs därför ett tilläggsbelopp även för ett tredje förvaltningsområde.

5.2 En nystart för uppföljning och samordning av minoritetspolitiken

Umeå kommun ställer sig bakom förslaget att inrätta en särskild myndighet för uppföljning, samordning och stöd för minoritetspolitiken. Kommunen konstaterar att den nuvarande ordningen inte har gett det stöd som kommunen efterfrågar. Uppföljningsmyndigheterna har inte i tillräcklig omfattning kunnat utgöra ett stöd för kommunen och det saknas återkoppling vid uppföljningen av kommunens insatser.

Umeå kommun ser gärna att den föreslagna myndigheten för uppföljning, samordning och främjande av minoritetspolitiken förläggs i Umeå, en kommun där alla fem nationella minoriteter är verksamma. Umeå kommun ingår i förvaltningsområdena för finska och samiska och ligger av tradition på samisk mark. Inom kommunen finns föreningar som organiserar var och en av de nationella minoriteterna och flera föreningar som organiserar finsktalande/sverigefinnar och samisktalande/samer.

6.3.2 En tydligare reglering av kommunernas skyldigheter

Umeå kommun ställer sig bakom utredningens förslag att uttrycket ”hela eller delar av verksamheten” ersätts med att kommunen ska erbjuda hela en väsentlig del av utbildningen i förskolan på det nationella minoritetsspråket. Det är ett förtydligande både för kommunen och berörda nationella minoritetsspråk av kommunens skyldigheter och omfattning.

6.3.4 Förskola på minoritetsspråk ska erbjudas inom fyra månader

Umeå kommun ställer sig inte bakom utredningens förslag att skollagen bör förtydligas så att det framgår att kommuner inom förvaltningsområdena är skyldiga att erbjuda det barn vårdnadshavare begär det plats i förskola som bedrivs på finska, meänkieli eller samiska inom fyra månader från att vårdnadshavare anmält önskemål.

Eftersom de avdelningar där man bedriver barnomsorg på finska och samiska är så få skulle en sådan bestämmelse skapa stora problem för barnomsorgsplaneringen i kommunen. Lediga platser finns i huvudsak tidig höst och att fylla på dessa avdelningar under året skulle leda till orimliga barngrupps-storlekar. Alternativet skulle vara att inrätta tillfälliga avdelningar delvis på finska och samiska. Svårigheterna att rekrytera

förskollärare i allmänhet och förskollärare som talar finska eller samiska i synnerhet skulle leda till stora problem med att leva upp till en sådan lag. Umeå kommun anser att det finns behov av en tidsgräns men en rimligare sådan vore ett år.

6.3.5 En tydligare anknytning till skollagstiftningen och 7.5 En tydligare anknytning till sociallagstiftningen

Umeå kommun ställer sig bakom utredarens övergripande bedömning att minoritetspolitiken behöver integreras inom andra politikområden genom att regleringen av de nationella minoriteternas rättigheter inom förskolan (avsnitt 6.3.5) och äldreomsorgen (7.5) föreslås överföras från minoritetslagen till skollagen respektive socialtjänstlagen.

Hans Lindberg
Kommunstyrelsens ordförande

Jonas Jonsson
stadsdirektör